

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethicæ Doctrinæ Elementa, Et Enarratio Libri quinti
Ethicorum**

Melanchthon, Philipp

Witebergæ, 1583

VD16 ZV 20638

De Ordine Procedendi.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56560](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56560)

Et proverb. 12. Si quod nouit loquitur iniustus est. Hinc illa dicta sunt: μηδὲ δίκλωτος τις ἀμφοῖν μύθον ἀκρόσῃς. Item: ἀποτε κείναι ἀδάμωνα ἀνδρας ἐάσθαι. Lex Attica erat: δὲ ἀμφοῖν ὁμοίως ἀκρόασαι. Et 1. Timoth. 5. Aduersus Presbyterum non recipias accusationem, nisi duobus aut tribus testibus adhibitis. Et 2. Corinth. ultimo Paulus inquit, se cum redierit Corinthum, cognitionem promittit: In ore duorum testium aut trium stabit omne verbum.

Nequaquam igitur comprobanda est tyrannus, seu Pontificum, seu Regum, seu Pastorum, seu quorumcunq, qui sine ulla cognitione edunt hominem tristissimæ sententiæ, & seuiunt in homines vel innocentes, vel sine admonitione procedentes. Nunc igitur & de ordine cognitionis dicendum est, qui in Euangelio expressus est.

DE ORDINE
PROCEDENDI.

Sive crimen notorium est, siue ambiguum præcedat admonitio accusationem in iudicio faciendo.

Hic primus gradus est Matth. 18. positus: Si reliquerit aduersus te frater tuus, corripe eum prius te & ipsum solum. Et Paulus expresse inquit

quit ad Titum ultimo capite: Hæreticum hominem post vnâ ac alterâ admonitionem vitato.

Ac præsertim de doctrina opus admonitione. Quia prius sunt docendi homines & discernendi dociles ac infirmi, à pertinacibus, vt Gala. 6. dicitur: Si quem aliquis lapsus prauerit, vos rursus facite integrum spiritu leuitatis. Et Roman. 14. Infirmum in fide assumite, non ad dubitationem.

Hæc dicta postulant initio fieri admonitionem.

Sequens gradus est spreta admonitione accusare & conuincere fontem, adhibitis testibus apud Ecclesiam, vt ibi quoq; scriptum est: Dic Ecclesiæ. Vbi hæc duo diligenter consideranda sunt: Summum iudicium in hac visibili Ecclesiâ, neq; penes vnum aliquem Tyrannum esse, neq; penes promiscuum vulgus, sed penes Ecclesiam, id est, electos ex multis, peritos ad iudicandum. Sicut in Actis Cap. 15. dicitur: Conuenerunt Apostoli & seniores de verbo hoc. Item 1. Corinth. 14. Si fuerit sedenti reuelatum, taceat prior.

Ita Antiochiæ in caussa grauissima de dicto Iohannis: In principio erat verbum, institutus est processus contra ipsum Episcopum, cui nomen erat Paulus Samosatenus. Et iudices fuerunt viri grauissimi in eadem Ecclesiâ, & multi accersiti ex vicinis, vt Gregorius Neocesariensis, & alij.

Secundo, hic expresse fit mentio testium.
 Et hoc fonte multæ leges natæ sunt, quæ præci-
 piunt de modo cognoscendi controuersias.

Ac valde memorabile dictum est, quod extat
 17. cap. Deut. his verbis: Audias, inquiras
 et cum fuerit verum, certum, puniat.

Vult iudici ita notam esse veritatem, vt sit
 certus, nec sequatur tantum suspiciones, aut in-
 certas opiniones, sicut sæpè in controuersijs reli-
 gionis Reges & Episcopi sequuntur opiniones er-
 roneæ multitudinis confirmatas, non inquirunt
 certam veritatem.

Exodi 13. nominatim præcipitur, vt caueas
 te, ne decipiamur iudicijs multitudinis: Non
 sequaris turbam in iudicio.

Congruunt autem hic multa dicta, vt illud
 Platonicum: δὲ κρίνειν οὐ πλῆθος, ἀλλὰ ἐπι-
 στήμην.

SECUNDA CON-
 CLVSIO.

Cum sententia excommunicationis, quod ad
 ipsam causam attinet, iniusta est, necesse est cor-
 demnatum tamen retinere confessionem verita-
 tis iuxta illud: Si angelus de cælo aliud Euange-
 lium docet, anathema sit.

Hic antithesis consideretur, Papa excommu-
 nicans nos anathemata, id est, maledicta esse
 hortat.